

Σύμβολο της μεθόδου "Κείμενο για Όλους"

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Τμήμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Μάρτιος 2009

Ο Νόμος 3699/2008 και τα δικαιώματα των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Μεταγραφή και Προσαρμογή του Ν3699/2008 σε «Κείμενο για Όλους»

Ένα κορίτσι οδηγεί ένα αγόρι σε αμαξίδιο

Μεταγραφή: Κατερίνα Αραμπατζή

Εποπτεία: Βασίλης Κουρμπέτης, Σύμβουλος Ειδ. Αγωγής, Π.Ι.

Τι λέει αυτό το βιβλίο.

Αυτό το βιβλίο θέλει να σου εξηγήσει
τι λέει ο καινούριος νόμος της ειδικής αγωγής
για τους μαθητές σαν και εσένα.

Ο καινούριος νόμος έχει όνομα.
Λέγεται Νόμος 3699 του 2008
για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση
ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Κάθε νόμος έχει πολλά κομμάτια
που λέγονται κεφάλαια και άρθρα.
Εμείς βρήκαμε τα κομμάτια
που σε αφορούν
και τα γράψαμε εδώ με εύκολο τρόπο
για να ξέρεις ποια είναι τα δικαιώματά σου.

3 Παρουσιάζονται παιδιά με διάφορες αναπηρίες

Τι είναι η ειδική αγωγή και εκπαίδευση

1 Παρουσιάζονται μαθητές και ένας από αυτούς είναι σε αμαξίδιο

Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ή αλλιώς ΕΑΕ είναι όλες οι υπηρεσίες για τους μαθητές που έχουν αναπηρία ή ιδιαίτερη εκπαιδευτική ανάγκη ή μπορεί να χρειαστούν τις υπηρεσίες αυτές αργότερα.

Το κράτος φροντίζει οι ανάπηροι κάθε ηλικίας να έχουν ειδική αγωγή και εκπαίδευση.

Οι μαθητές κάθε ηλικίας πρέπει να πηγαίνουν στο σχολείο. Το σχολείο στην Ελλάδα είναι υποχρεωτικό και δωρεάν για όλους τους μαθητές.

Υποχρεωτικό είναι αυτό που όλοι πρέπει να κάνουν

Δωρεάν είναι αυτό που δεν το πληρώνεις

Το κράτος πρέπει να φροντίζει ώστε οι ανάπηροι

- να έχουν ίσες ευκαιρίες
- να μπορούν να ζουν μόνοι τους
- να πηγαίνουν σχολείο
- να βρίσκουν δουλειά και να έχουν χρήματα.

Οι ανάπηροι είναι άνθρωποι και έχουν δικαιώματα.

Το κράτος πρέπει να προστατεύει τα δικαιώματα των αναπήρων και να μην τους έχει σαν κατώτερους.

Τι θέλουμε να πετύχουμε με την ειδική αγωγή και εκπαίδευση

2 Παρουσιάζεται μια ομάδα παιδιών. Το ένα είναι σε αμαξίδιο

Το κράτος φροντίζει να μπορούν οι μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες να πηγαίνουν στο Νηπιαγωγείο, το Δημοτικό και το Γυμνάσιο.

Για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση φροντίζει το Υπουργείο Παιδείας.

Τι θέλει να πετύχει η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση:

- Κάθε μαθητής με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες να είναι ένας άνθρωπος που αγαπάει τον εαυτό του και είναι ευτυχισμένος.
- Κάθε μαθητής με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες να βρει σε τι είναι καλός ώστε αν μπορεί, να πάει στο γενικό σχολείο.
- Κάθε μαθητής με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες να μπορεί να ζει σαν όλους τους ανθρώπους και να βρίσκει δουλειά.
- Κάθε μαθητής με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

να μπορεί να ζει μαζί με τους άλλους ανθρώπους σαν ίσος και να τον δέχονται οι άλλοι.

- Για τους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες να υπάρχουν κατάλληλα σχολικά κτίρια
να υπάρχουν προγράμματα διδασκαλίας στο σπίτι
να υπάρχουν προγράμματα συνεκπαίδευσης

Συνεκπαίδευση θα πει να είναι στην ίδια τάξη μαθητές με αναπηρία και μαθητές χωρίς αναπηρία

- Οι μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες οι δάσκαλοι με αναπηρία και οι γονείς με αναπηρία πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν με ευκολία τα ίδια κτίρια, αντικείμενα και υπηρεσίες που υπάρχουν για τους ανθρώπους χωρίς αναπηρία.

Το κράτος κάνει υποχρεωτικό το **Σχεδιασμό για Όλους** για να μπορούν οι άνθρωποι με αναπηρία να χρησιμοποιούν με ευκολία τα κτίρια, τα βιβλία και άλλα πράγματα.

Σχεδιασμός για Όλους θα πει να φτιάχνω πράγματα που να μπορούν να τα χρησιμοποιούν εύκολα και οι ανάπηροι και αυτοί που δεν είναι ανάπηροι

Ποιοι είναι μαθητές με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι όσοι έχουν κάτι από αυτά που γράφονται παρακάτω:

- νοητική αναπηρία
- αισθητηριακές αναπηρίες όρασης (τυφλοί, αμβλύωπες με χαμηλή όραση)
- αισθητηριακές αναπηρίες ακοής (κωφοί, βαρήκοοι)
- κινητικές αναπηρίες
- χρόνια μη ιάσιμα νοσήματα
- διαταραχές ομιλίας-λόγου
- ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία)
- σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα
- διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (φάσμα αυτισμού)
- ψυχικές διαταραχές

Μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι και οι μαθητές που έχουν δυσκολίες στο σχολείο και στη ζωή τους με τους άλλους επειδή οι γονείς τους τούς έχουν εγκαταλείψει ή τους κακοποιούν.

Μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι και οι μαθητές που έχουν πολύ περισσότερες ικανότητες σε σχέση με τα άλλα παιδιά της ηλικίας τους.

Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε το μαθητή με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

3 Μια γυναίκα διαβάζει ένα βιβλίο σε ένα παιδί

Για να βρούμε πώς μπορούμε να βοηθήσουμε ένα μαθητή με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θα πρέπει ο μαθητής να πάει σε κάποιο κέντρο για να εξεταστεί και να πάρει μια διάγνωση.

Διάγνωση θα πει να εξετάσουν οι ειδικοί το μαθητή να βγάλουν ένα συμπέρασμα και να του πουν τι ακριβώς έχει

Ο μαθητής με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορεί να εξεταστεί είτε στο Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης που λέγεται αλλιώς ΚΕΔΔΥ είτε στη Δημόσια Ιατροπαιδαγωγική Υπηρεσία.

Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης και Δημόσιες Ιατροπαιδαγωγικές Υπηρεσίες λειτουργούν σε διάφορα μέρη της Ελλάδας.

Τι κάνει το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης

Για να εξεταστεί κάποιος από το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης θα πρέπει να είναι μέχρι 22 ετών. Το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης μπορεί να κάνει τα παρακάτω:

- Βρίσκει ποιες δυσκολίες έχει ο μαθητής.
- Συνεργάζεται με το σχολείο του μαθητή και φτιάχνει για το μαθητή το εξατομικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Εξατομικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα

είναι το πρόγραμμα που φτιάχνεται για κάθε μαθητή ξεχωριστά και έχει σκοπό να βοηθήσει το μαθητή να μάθει όσα χρειάζεται

- Λέει στο μαθητή ποιο είναι το καλύτερο σχολείο για να πάει.
- Συμβουλεύει τους γονείς και τους δασκάλους του μαθητή για να βρουν τον καλύτερο τρόπο να τον βοηθήσουν.
- Λέει στο μαθητή ποια βοηθήματα χρειάζεται στο σπίτι ή στο σχολείο.
- Αν ο μαθητής δεν μπορεί να γράψει στις εξετάσεις τότε του βρίσκει άλλο τρόπο να εξεταστεί.

Η Δημόσια Ιατροπαιδαγωγική Υπηρεσία μπορεί να εξετάσει το μαθητή με αναπηρία αλλά δεν μπορεί να του φτιάξει εξατομικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Επίσης υπάρχει η Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης που λειτουργεί στο Ειδικό Σχολείο και παρακολουθεί την πρόοδο των μαθητών του σχολείου.

Πώς γίνεται η διάγνωση

4 Παρουσιάζεται μια ομάδα γιατρών

Αν κάποιος έχει προβλήματα όρασης ή ακοής ή προβλήματα στην κίνηση ή έχει κάποια αρρώστια για πολλά χρόνια πρέπει να πάει σε Δημόσιο Νοσοκομείο ή Δημόσια Υγειονομική Επιτροπή.

Εκεί θα του δώσουν μια γνωμάτευση δηλαδή θα του πουν ποιο ακριβώς είναι το πρόβλημά του.

Θα του πουν επίσης για πόσο χρονικό διάστημα ισχύει η γνωμάτευση και ποια βοηθήματα ή όργανα θα πρέπει να έχει στο σπίτι.

Αν κάποιος έχει προβλήματα όρασης μπορεί να πάει στο Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ) για να πάρει γνωμάτευση.

Αν κάποιος έχει προβλήματα ακοής μπορεί να πάει στο Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (ΕΙΚ) για να πάρει γνωμάτευση.

Το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης πρέπει να συνεργάζεται με το νοσοκομείο ή την Υγειονομική Επιτροπή για να βρουν λύσεις ώστε ο μαθητής να μπορεί να πάει εύκολα στο σχολείο και να παρακολουθεί τα μαθήματά του.

Το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης πρέπει να συνεργάζεται με το νοσοκομείο με άλλες υπηρεσίες και με το δικαστήριο για να βοηθήσουν ένα παιδί που έχει κακοποιηθεί.

Για να φτιάξουν το Εξατομικευμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του μαθητή με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορούν να ρωτήσουν και τη γνώμη του γονιού ή του κηδεμόνα του μαθητή. Η γνώμη όμως του γονιού ή του κηδεμόνα δεν είναι δεσμευτική.

Αν το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης και η Δημόσια Ιατροπαιδαγωγική Υπηρεσία διαφωνούν μεταξύ τους ο γονιός μπορεί να πάει σε Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης.

Μπορεί να διαλέξει και έναν ειδικό να πει τη γνώμη του στην Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης. Η απόφαση που θα πάρει η Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης είναι αυτή που θα γίνει.

Αν το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης και η Δημόσια Ιατροπαιδαγωγική Υπηρεσία διαφωνούν μεταξύ τους και ο γονιός δεν πάει σε Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης τότε ισχύει η άποψη του Κέντρου Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης.

Το σχολείο και η επιτροπή εξέτασης του μαθητή με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι υποχρεωμένοι να ακολουθήσουν τις προτάσεις του Κέντρου Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης και της Δημόσιας Ιατροπαιδαγωγικής Υπηρεσίας.

Το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης αποφασίζει κάθε πόσα χρόνια θα πρέπει ο μαθητής να ξαναπεράσει από αξιολόγηση.

Αν ο μαθητής πηγαίνει στο Λύκειο η γνωμάτευση ισχύει μέχρι να δώσει εξετάσεις για το Πανεπιστήμιο.

Αν ο μαθητής πηγαίνει στο Λύκειο και η γνωμάτευσή του έχει λήξει τότε πρέπει να πάει στο Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης για να πάρει καινούρια.

Σε ποια σχολεία μπορεί να πάει ο μαθητής με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

5 Παρουσιάζονται μαθητές

Ένας μαθητής με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορεί να πηγαίνει σε μια Σχολική Μονάδα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή αλλιώς ΣΜΕΑΕ.

Μπορεί να πηγαίνει στο γενικό σχολείο.

Σχολική Μονάδα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης είναι το σχολείο που πηγαίνουν μόνο μαθητές με αναπηρία

Γενικό Σχολείο είναι το σχολείο που πηγαίνουν οι μαθητές που δεν έχουν αναπηρία αλλά και μερικοί μαθητές με αναπηρία

Ένας μαθητής μπορεί να κάνει εργοθεραπεία, λογοθεραπεία, φυσιοθεραπεία και ό,τι άλλο χρειάζεται για όσο χρόνο πρέπει ή ακόμα και για όλα τα χρόνια που θα είναι μαθητής.

Αυτές τις υπηρεσίες τις δίνουν οι Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης.

Ο μαθητής με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορεί

να πάει σε κάποιο από τα παρακάτω σχολεία:

1. Στο **γενικό σχολείο**, αν έχει ήπιες μαθησιακές δυσκολίες.

Ο δάσκαλός του πρέπει να συνεργάζεται

με το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης

και με τους σχολικούς συμβούλους

για να βοηθήσουν το μαθητή.

2. Στο **γενικό σχολείο με στήριξη-συνεκπαίδευση**.

Τη στήριξη την δίνει ο Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής και

Εκπαίδευσης.

Για να πάρει κάποιος μαθητής στήριξη θα πρέπει:

- Να μπορεί να παρακολουθήσει τα μαθήματα του Γενικού Σχολείου με βοήθεια.
- Να μην υπάρχει στην περιοχή του Ειδικό Σχολείο ή Τμήμα Ένταξης.

Το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης

αποφασίζει αν ο μαθητής θα πρέπει να πάρει παράλληλη στήριξη.

Οι γονείς του μαθητή πρέπει

να κάνουν αίτηση στο σχολείο για παράλληλη στήριξη.

Η διορία για να κάνουν την αίτηση

είναι από την ημέρα που γράφουν το μαθητή στο σχολείο

μέχρι τις 20 Οκτωβρίου κάθε σχολικού έτους.

3. Σε **τμήμα ένταξης** που είναι τάξη ειδικά οργανωμένη και λειτουργεί μέσα στο Γενικό Σχολείο.

Εκεί μπορεί να παρακολουθήσει

ένα από τα παρακάτω είδη προγραμμάτων:

α) Το ίδιο πρόγραμμα με τους άλλους μαθητές αλλά προσαρμοσμένο στις δικές του ανάγκες.

Αυτό το πρόγραμμα αφορά μαθητές

με **ήπιες μαθησιακές δυσκολίες**

και μπορεί να γίνεται μέχρι 15 ώρες την εβδομάδα.

β) Εξατομικευμένο πρόγραμμα διδασκαλίας που το προτείνει το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης που έχει εξετάσει το μαθητή.

Αυτό το πρόγραμμα αφορά μαθητές

που έχουν σοβαρότερες εκπαιδευτικές ανάγκες.

Αν ένας μαθητής δεν μπορεί να πάει μόνος του στην τουαλέτα θα πρέπει να πάει

είτε σε Σχολική Μονάδα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

είτε σε τάξη του Γενικού Σχολείου

είτε σε Τμήμα Ένταξης

αλλά θα έχει για βοήθεια κάποιον ειδικό

που λέγεται Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό (ΕΒΠ).

Αν είναι πολύ δύσκολο για κάποιο μαθητή

να πάει στο γενικό σχολείο

τότε μπορεί να πάει

είτε σε Σχολική Μονάδα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

είτε σε σχολείο ή τμήμα που λειτουργεί μέσα σε νοσοκομείο, κέντρο αποκατάστασης ή άλλο ίδρυμα αν εκεί όμως φοιτούν μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Αν κάποιος μαθητής έχει βαριά νοητική υστέρηση μαζί με άλλες αναπηρίες και είναι πάνω από 15 χρονών μπορεί να πάει σε κάποιο ίδρυμα που είναι αναγνωρισμένο από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης.

4. Όταν ο μαθητής έχει προβλήματα υγείας που δεν του επιτρέπουν να πάει σχολείο μπορεί να παρακολουθεί μαθήματα στο σπίτι.

Για να γίνει αυτό θα πρέπει πρώτα ο μαθητής να πάρει μια γνωμάτευση από τη Δημόσια Ιατροπαιδαγωγική Υπηρεσία ή δημόσια υγειονομική επιτροπή που να λέει για πόσο χρόνο πρέπει να μείνει σπίτι.

Μετά θα πρέπει να πάει στο γραφείο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αν πηγαίνει στο δημοτικό, ή στο γραφείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αν πηγαίνει στο γυμνάσιο και να κάνει αίτηση για να έρχεται δάσκαλος στο σπίτι του.

Μερικά θέματα για κωφούς, τυφλούς και αυτιστικούς μαθητές

6 Παρουσιάζονται παιδιά με κώφωση και με τύφλωση

Οι κωφοί μαθητές πρέπει διδάσκονται σε δύο γλώσσες.

Η μια γλώσσα είναι η ελληνική νοηματική.

Η άλλη γλώσσα είναι η νέα ελληνική.

Οι τυφλοί μαθητές γράφουν με το δικό τους τρόπο που λέγεται γραφή Μπράιγ.

Αν ένας μαθητής είναι τυφλός ή έχει λίγη όραση μπορεί να πάει σε γενικό σχολείο

και να έχει βοήθεια από το δάσκαλό του

ή σε κάποιες περιπτώσεις από έναν ειδικό δάσκαλο

ή από το ειδικό βοηθητικό προσωπικό.

Οι μαθητές που έχουν αυτισμό πρέπει

να διδάσκονται στη νέα ελληνική γλώσσα.

Μπορούν όμως να χρησιμοποιούν και εικόνες

για να επικοινωνούν.

Οι μαθητές με αυτισμό που είναι υψηλής λειτουργικότητας (τύπου

Asperger) μπορούν να πηγαίνουν σε γενικό σχολείο

και αν χρειαστεί να έχουν παράλληλη στήριξη.

Οι μαθητές με αυτισμό μέσης και χαμηλής λειτουργικότητας μπορούν να πάνε είτε σε γενικό σχολείο και έχουν παράλληλη στήριξη είτε να πάνε σε Σχολική Μονάδα Ειδικής Αγωγής.

Η παράλληλη στήριξη των αυτιστικών μαθητών σταματά όταν αποφασίσει το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης και θέλουν και οι γονείς του.

Αν κάποιος μαθητής έχει αυτισμό και βαριά νοητική υστέρηση μπορεί να πάει σε σχολείο ή τμήμα που λειτουργεί μέσα σε νοσοκομείο, κέντρο αποκατάστασης ή άλλο ίδρυμα αν εκεί όμως φοιτούν μαθητές με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Αν κάποιος μαθητής έχει βαριά νοητική υστέρηση μαζί με άλλες αναπηρίες και είναι πάνω από 15 χρονών μπορεί να πάει σε κάποιο ίδρυμα που είναι αναγνωρισμένο από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης.

Ποιες είναι οι Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

α) Για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι το νηπιαγωγείο και το δημοτικό

Για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση ΣΜΕΑΕ είναι τα νηπιαγωγεία και τα τμήματα πρώιμης παρέμβασης που λειτουργούν μέσα στα νηπιαγωγεία.

Στο νηπιαγωγείο μπορεί να πάει ένας μαθητής μέχρι να γίνει 7 χρονών.

Για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση ΣΜΕΑΕ είναι και τα δημοτικά σχολεία.

Στο δημοτικό μπορεί να μείνει ένας μαθητής μέχρι τα 14 χρόνια του.

Αν το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης αποφασίσει, μπορεί να μείνει και μέχρι τα 15.

Τα δημοτικά ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης έχουν τις εξής τάξεις:

- Μια προκαταρκτική τάξη όπου ο μαθητής προετοιμάζεται για το δημοτικό και
- 6 τάξεις ακόμα, δηλαδή πρώτη, δεύτερα, τρίτη, τετάρτη, πέμπτη και έκτη.

β) Για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι το γυμνάσιο και το λύκειο.

Στα γυμνάσια ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης μπορούν να πάνε μαθητές μέχρι τα 19 χρόνια τους.

Τα γυμνάσια ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης έχουν τις εξής τάξεις:

- Μια προκαταρκτική τάξη όπου ο μαθητής προετοιμάζεται για το γυμνάσιο και
- 3 τάξεις ακόμα, δηλαδή πρώτη, δεύτερα, τρίτη.

Το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης μπορεί να αποφασίσει ότι ο μαθητής αφού τελειώσει το δημοτικό σχολείο δε χρειάζεται να πάει στην προκαταρκτική τάξη.

Στα λύκεια ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης μπορούν να πάνε μαθητές μέχρι τα 23 χρόνια τους.

Τα λύκεια ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης έχουν τις εξής τάξεις:

- Μια προκαταρκτική τάξη όπου ο μαθητής προετοιμάζεται για το γυμνάσιο και
- 3 τάξεις ακόμα, δηλαδή πρώτη, δεύτερα, τρίτη.

Το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης μπορεί να αποφασίσει ότι ο μαθητής αφού τελειώσει το γυμνάσιο δε χρειάζεται να πάει στην προκαταρκτική τάξη.

Στα ειδικά επαγγελματικά γυμνάσια
μπορεί να πάει κάποιος μαθητής
που έχει τελειώσει το δημοτικό σχολείο.
Μπορεί να έχει τελειώσει το γενικό δημοτικό ή το ειδικό δημοτικό.

Το ειδικό επαγγελματικό γυμνάσιο κρατάει 5 χρόνια.
Στο ειδικό επαγγελματικό γυμνάσιο μαθαίνεις ένα επάγγελμα.

Στο ειδικό επαγγελματικό λύκειο
μπορεί να πάει κάποιος μαθητής
που έχει τελειώσει το ειδικό επαγγελματικό γυμνάσιο
το ειδικό γυμνάσιο
ή το γενικό λύκειο.

Το ειδικό επαγγελματικό λύκειο κρατάει 4 χρόνια.

Στη ειδική επαγγελματική σχολή
μπορεί να πάει κάποιος μαθητής του γυμνασίου.

Η ειδική επαγγελματική σχολή κρατάει 4 χρόνια.

Στα εργαστήρια ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης
μπορεί να πάει κάποιος μαθητής που τελείωσε το δημοτικό.

Το εργαστήριο ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης κρατάει από 5
μέχρι 8 χρόνια.

Για το μαθητή με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες υπάρχει εξατομικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Ένας μαθητής με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορεί να μείνει στο ειδικό γυμνάσιο ή το ειδικό λύκειο και μετά τα 23 χρόνια του.

Για να γίνει αυτό χρειάζεται να αποφασίσει το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης ότι είναι για το καλό του μαθητή.

Το ειδικό σχολείο φροντίζει να υπάρχει σχολικό για να πηγαίνει το μαθητή από το σπίτι στο σχολείο και από το σχολείο στο σπίτι.

Το σχολικό έτος των ειδικών σχολείων διαρκεί τον ίδιο χρόνο με το σχολικό έτος των γενικών σχολείων.

Τα ειδικά σχολεία έχουν την ίδια αξία με τα γενικά σχολεία.

Πώς συμμετέχουν οι ανάπηροι στην εκπαίδευση

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κάνει δύο επιτροπές.

Η μια επιτροπή θα εξετάζει αν οι ανάπηροι μπορούν να πάνε με ευκολία σε όλα τα σχολεία και τα κτίρια του Υπουργείου και μετά θα γνωμοδοτεί.

Γνωμοδοτώ θα πει λέω τη γνώμη μου για κάποιο θέμα γιατί είμαι ειδικός στο θέμα αυτό

Η δεύτερη επιτροπή θα εξετάζει αν το ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό και οι δικτυακοί τόποι είναι προσβάσιμοι και μετά θα γνωμοδοτεί.

Προσβάσιμος είναι αυτός που μπορούν να τον χρησιμοποιήσουν με ευκολία οι άνθρωποι με αναπηρίες

Στις επιτροπές αυτές πηγαίνουν και μέλη της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ).

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία στέλνει ένα μέλος στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας.